VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVII. évfolyam, 4937. szám
4 oldal, 20 bani
Szombat, 1961. január 21.

Moldovan Victoria a textilipari szakiskola második évfolyamának tanulója. A gyakorlati órákon a December 30 gyár fonodájában Coroban Maria tanitja a szakmai ismeretekre.

Széleskörű brigádmozgalom a Dimitrov vagongyárban

A Dimitrov vagongyárban az 1960-as esztendőben 68 ifjusági brigád müködött. A brigádok célja az volt, hogy az ifjumunkásokat és a fiatal dolgozókat megfelelő szakmai szinvonalra emeljék. A brigádfelelősök, a részlegvezetőkkel együtt, naponta ellenőrizték, hogy a brigádtagok hogyan tesznek eleget feladatuknak, ugyanakkor igyekeztek segitséget biztositani a gyengébben dolgozó ifjaknak. Ennek tulajdonitható az a tény is, hogy az ifjusági brigádok nagyrésze élen jár a termelésben.

A gyár IMSz-bizottsága az uj esztendőben, ujabb brigádok megalakitását tervezi, igy például: a hegesztőknél még négy ifjusági brigádot, a rugómühelyben hármat, a forgózsámoly részlegen pedig kettőt létesitenek.

A dolgozók szakmai tudásának állandó növelése érdekében szakmai tanfolyamot inditottak, amelyen nagy számban vesznek részt az ifjak is.

Az IMSz-bizottság ugyanakkor nagy figyelmet fordit az ifjusági ujitóbrigádokra is. Mig 1960-ban csak 13 ifjusági ujitóbrigád müködött a gyár területén, addig ebben az esztendőben további hattal növelik ezek számát. Az ujitóbrigádok az elmult esztendőben 109 ujitást, illetve ésszerüsitést nyujtottak be, melyek közül 83-at már alkalmaztak is a termelésben.

Az NDF jelöltjei

A kollektív gazdaság elnöke

Magastermetű, szélesvállu, pirosarcu férfi Janecskó András, a nagylaki Victoria kollektiv gazdaság I-es számu részlegének elnöke. Éppen jelölő gyülésről jött, amikor megismerkedtem vele. A község lakosai őt javasolták néptanácsi képviselő jelöltnek az 58. számu tartományi választókerületbe.

Nagy megtiszteltetés ez Janecskó András, az egykori béres számára. Mint szegény paraszt család gyermeke a multban kénytelen volt a község nagygazdáinál béreskedni. Nem becsülték meg munkáját, pedig sokat dolgozott. Élete a felszabadulás után változott meg és különösen akkor, amikor 1951-ben belépett a kollektiv gazdaságba. A multat nem idézi fel. Inkább a jelenről, a kollektiv gazdaság fejlődéséről, főleg az I-es számu részlegről beszél, amelyet évek óta vezet.

— Menjünk ki a gazdaságba — inditványozza.

Csakhamar kint járunk a nagylaki határban. Az I-es számu részleghez vezető ut mentén uj házak láthatók.

— Ezeket a kollektivistáink

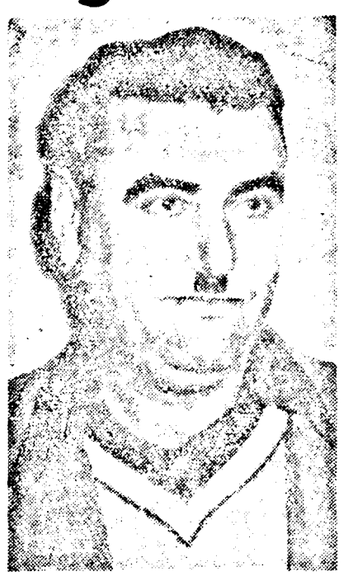

épitették — mondja büszkén az elnök. — Összesen 150 kollektivista épitett uj házat — magyarázza.

— Mennyi földön gazdálkodik az I-es számu részleg? — érdeklődöm.

— 2225 hektáron — mondja. Az istállókhoz érünk.

— Szép teheneink vannak — mutat az állatokra.

Az istállóba 82 tehenet helyeztek el. Ezek közül 42 fejős tehén. Ezenkivül 22 borju van. Az elnök megáll az egyik tehén mellett és büszkén mondja:

— Naponta 25 liter tejet ad.

Sokat beszél a gazdaságról, a kollektivisták életszinvonalának növekedéséről. Szóba kerül a község fejlődésének kérdése is. Számos közérdekü megvalósitás bizonyitja, hogy a népi demokratikus rendszer éveiben miként fejlődött Nagylak község. S ez igy is van. Az aszfaltozott utcák, gyalógjárók, az uj házak mind arról tanuskodnak, hogy fejlődik a község, növekszik a lakosok életszinvonala.

Janecskó András tisztelik és becsülik a községben. Hozzáértéssel vezeti a gazdaságot, ezenkivül a közérdekü akciókból is példamutatóan kiveszi részét. Ezért javasolták bizalommal a lakosok tartományi néptanácsi képviselő jelöltnek.

Bizalommal jelölték

Nyolc éve, hogy Jurchita Ioan fiatal állatorvos a községbe került. A fővárosban végezte tanulmányait, majd Nagylakra helyezték. A kezdet nehéz volt, hiszen nem ismerte a községet, az embereket. Munkájával, magatartásával csakhamar kiérdemelte a lakosok bizalmát, szeretetét.

Most már ugy érzi, hogy szivvel-lélekkel a községhez tartozik, azokhoz az emberekhez, akik segitették a nehézségek leküzdésében, az előtte álló feladatok elvégzésében. Mint állatorvos becsülettel teljesiti feladatát, munkájára soha sem volt panasz. Éppen ezért az elmult néptanácsi képviselő választások alkalmával a községbellek őt javasolták képviselőnek a rajoni néptanácsba. És Jurchita Ioan fiatal állatorvos

bebizonyitotta, hogy a választók nem csalódtak, amikor néptanácsi képviselőnek választották. Sok közérdekü megvalósitás fűződik nevéhez. Kezdeményezésére az aszfaltozáson kivül több mint 2000 folyóméter gyalogjárót követtek ki. Munkájának elismeréseként a lakosok bizalommal javasolták néptanácsi képviselő jelöltnek a 65. számu rajoni választó kerületbe.

— Ez a nagy megtiszteltetés arra kötelez — mondotta a fiatal állatorvos, — hogy a jövőben még nagyobb odaadással végezzem munkámat, sokkal többet tegyek a köz érdekében.

Bizonyos, hogy Jurchita Ioan állatorvos, mint néptanácsi képviselő ismét feladata magaslatán áll majd.

Orczifalvi jelentés

Fejlődik a kollektiv gazdaság

Orczifalva valamennyi dolgozó parasztja kollektiv gazdaságba tömörült. A kollektivisták szorgalmas munkájával rohamos fejlődésnek indult a gazdaság. Az oszthatatlan alap értéke például meghaladja az 5 millió lejt. A gazdaság fejlődése hozzájárul a tagok életszinvonalának emeléséhez. Az utóbbi években a községben mintegy 50 uj családi ház épült. Ezenkivül 50 motorkerékpár és robogó, számos rádió bizonyitja a dolgozók életszinvonalának állandó emelkedését.

Ez évben tovább fejlődik a közös gazdaság. A napokban ismertetett és elfogadott termesztési terv szerint ez évben 346-ról 513-ra növelik a szarvasmarhák számát, melyből 190 fejőstehén. (Jelenleg 143 fejőstehénnel rendelkeznek). A sertések számát a jelenlegi 884-ről 998-ra emelik. Az anyasertések száma eléri majd a 100-at. Az állatok elszállásolására megfelelő helyiséget biztositanak. Idén 100 férőhelyes szarvasmarha istállót és 40 tonna befogadóképességü kukorica górét épitenek.

Az állatállomány fejlesztése hozzájárul a pénzbevétel növeléséhez. Ebben az évben például 91.616 kiló hust adnak el az államnak szerződés utján. Az évi pénzbevétel 4.108.000 lejt tesz majd ki. Ez lehetőséget nyujt ahhoz, hogy a nagymennyiségü gabonán kivül 16,50 lej készpénzt osszanak minden munkanapegységért.

Olvasnak a községbeliek

Szeretnek olvasni az orczifalvi dolgozók. Ezért mind többen látogatják a községi könyvtárat, valamint az állami gazdaság, gépállomás és a kollektiv gazdaság könyvtárait. Kézről-kézre járnak az érdekesebbnél-érdekesebb szakmai, politikai, idológiai és szépirodalmi könyvek.

Verbitchi Silvia a községi könyvtár vezetője felelősségérzettel végzi feladatát. Szeretettel rendezgeti a 4.154 kötet könyvet. A könyvek népszerüsitése érdekében több alkalommal ismertetéseket rendez. Legutóbb a Bărbăţie, valamint az Anna Frank naplója cimü könyvekről tartott ismertetést, amit nagy érdeklődéssel hallgattak a községbeliek. Ennek alapján többen kikölcsönözték az emlitett könyveket.

A könytárosnő lelkes munkája nyomán állandóan növekszik az olvasók száma. Eddig 684-en iratkoztak fel az állandó olvasók közé. A legszorgalmasabbak közé tartoznak Dermenzsin Ádám és családja, Killinger Antal, Sinkó Rozália, Maurer Hilda és sokan mások. Maurer Hilda például az elmult 3 hónap alatt 12 könyvet olvasott.

Lapunk harmadik oldalán

★ Az SzKP KB plenáris ülésének határozata a mezőgazdaság fejlesztéséről.

★ Az SzKP KB plenárisa jóváhagyta az SzKP küldöttségének a moszkvai Értekezleten kifejtett tevékenységét.

★ A Francia Kommunista Párt Politbürójának nyilatkozata.

★ Kennedy és Eisenhower találkozója.

Az angyalkuti állami gazdaságban

Befejezték a mezőgazdasági szerszámok javitását

Az angyalkuti állami gazdaság gépészei és traktorosai példamutató munkát végeztek a gépek és szerszámok javitása terén. A jó munkaszervezés következtében január 21-én befejezték az összes traktorok és gépek javitását: 28 általános javitást igénylő traktort tettek üzemképessé. A gépeket saját mühelyelkben javitották. Ez elsősorban azért volt lehetséges, mert a gazdaság vezető tanácsa idejében gondoskodott a szükséges alkatrészek beszerzéséről, másrészt pedig a gépészek és traktorosok igen nagyszámu alkatrészt tettek ujrahasználhatóvá.

A javitási munkálatokat csoportonként végezték. Egy-egy csoportban három ember dolgozott, akik közül egy gépész volt. Ezzel a munkaszervezéssel akadálytalanul teljesitették feladatukat.

Dicséretet érdemelnek a javitások terén elért eredményekért Vugel Ferenc, Harcu Constantin, Tilich Péter, Papszt Antal, Kiss András és mások.

Több mint 5000 kiló paradicsomot értékesitettek

Az angyalkuti állami gazdaságban még az elmult év nyarán gondoskodtak arról, hogy a tél folyamán érett paradicsommal lássák el a dolgozókat. Több mint 200 négyzetméteres üvegházban nevelték a paradicsom-palántákat. Decemberben és januárban az állami gazdaságból több mint 5000 kiló paradicsomot szállitottak a Gostat üzletekbe, valamint más megrendelőknek. Ebben a gazdaságban 1961-ben 40 hektáron termesztenek korai paradicsomot. A gazdaság vezető tanácsa megtette a szükséges intézkedéseket, hogy kellő időben biztositsák a palántákat. 30.000 négyzetméteren elkészitették a konyhakerti melegágyak helyeit. Fertőtlenitették és megjavitották a melegágy-kereteket. A melegágyak készitéséhez szükséges istállótrágya szállitása érdekében keskenytávu vasutvonalakat fektettek le. S rövidesen megkezdik az üvegházban nevelt paradicsom-palánták kitüzdelését az elkészült melegágyakba.

Téli séta a mai Mosóczy-telepen

Bágyadt napfény ömlött szét az utcákon. A kőkeményre fagyott ut finom porát az időnként szeszélyesen támadó szél forgatta. Kevesen jártak az utcán. Mosóczy-telep szép egyenes utcái elhagyottnak tüntek. Ezzel szemben a sokezer takaros családi ház kéménye vidáman „pipált". Legtöbb házon friss a tatarozás, hiszen sokat nemrégen épitettek. Az elmult évek alatt több, mint 100 uj ház, kényelmes, tágas családi otthon épült. Ugyanakkor friss tatarozással sok régi házat öltöztettek uj köntösbe.

Az utóbbi 2—3 évben létrejött változásokat Mosóczy-telep sokezer lakosa örömmel figyelte. Legtöbb esetben a néptanácsi képviselők mozgósitására maguk a lakosok is hozzájárultak megvalósitásukhoz. Az önkéntes hozzájárulás ésszerü felhasználásával került sor például az Egalității, Horațiu, Doina, V. Vasia, Vidra, Răzvan, Mateoti, Móricz Zsigmond, O. Iosif utcák kikövezésére. A Trenului és Rozelor utcák lakói például cselekvően részt vettek az uttest kikövezésében. A kerékpár tulajdonosok örömmel figyelték az 1.310 méter hosszu kerékpár ut készitését, amelynek beton alapja és szegélye már befejeződött.

A városnegyed fejlődésében sokat jelentett a vizvezetékhálózat bővitése. Többezer méteres vezeték lefektetésével biztositották az ivóvizzel való jobb ellátást. Most már nemcsak a Petru Rares uton buzog a kristálytiszta viz, hanem a V. Vasia, Egalității és Budai Deleanu utcákban is számos közkut látható.

A szép családi házakkal körülvett kulturotthon két öltözővel, színpaddal bővült. A kulturotthon kisebbik termében naponta 50—60 iskolás gyermek készüli a következő napi feladatát. Mig a szülők dolgoznak, addig a pedagógusok segitik a gyermekeket a tanulásban. Ötven részvevővel szabászati és varró-tanfolyam müködik. Sávoi Ileana a Készruhagyár dolgozója tanitja a lányokat és asszonyokat a szabásvarrásra. A szinjátszó együttes és a táncocsoport, a gyermekek torna és balett-köre, valamint az ifjusági délutánok mind a Mosóczy-telepiek szórakozását, müvelődését biztositják.

A csipős téli délelőttön tett sétánk alkalmával elismerően beszéltek e városnegyedben müködő orvosi rendelőről, a két egészségügyi körzetről s a Petru Rares uton megnyilt fogászati rendelőről.

A háziasszonyok megelégedésére a kereskedelmi hálózat is megfelelően bővült. A zöldség és főzelékfélékkel való ellátásban például része van a Mosóczy-telepi kollektiv gazdaságnak. A multévi tapasztalatok alapján a kollektivisták elhatározták, hogy ebben az évben 50 hektáron termesztenek konyhakerti növényt. A termelőszövetkezetek is fiók üzleteket nyitottak.

A kiterjesztett autobuszforgalom és a többi kisebb nagyobb megvalósitás egyre inkább eltörli azt a különbséget, ami a régi, elhagyatott külvárosok és a belváros között volt. S valljuk be, igy van ez jól!

R. É.

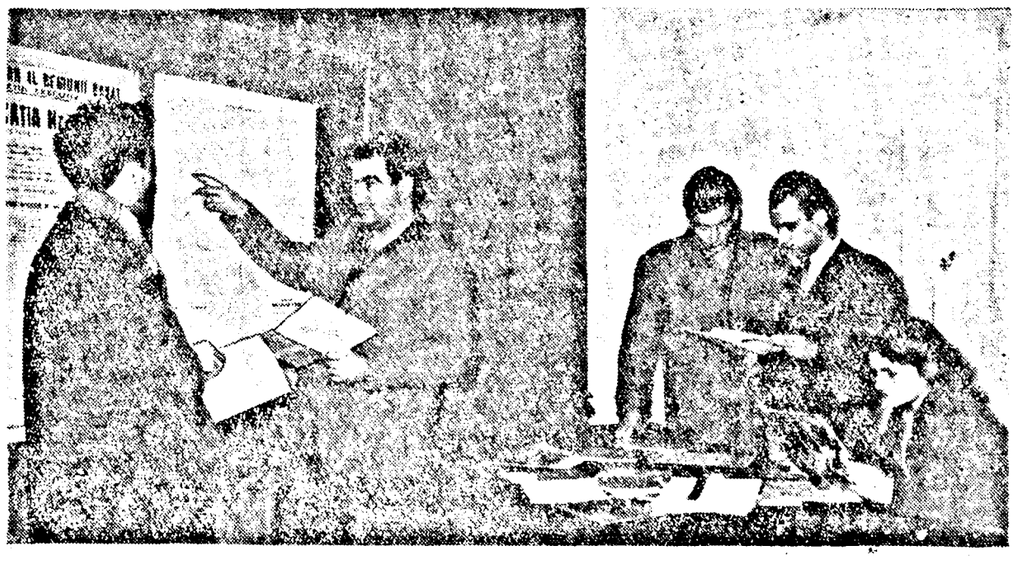

Mi újság a Bernáth Andor gépjavító központban

Készül a kollektív szerződés

Miután a szakszervezeti bizottság és a müszaki-ügyviteli vezetőség megvitatta a kollektiv szerződés tervezetét, kifüggesztették azt a részlegeken. Igy a dolgozók tanulmányozhatják, és javaslataikkal járulhatnak hozzá annak módositásához, kiegészitéséhez.

Tervbevették az előirányzatok határidő előtti megvalósitását, a termelékenység emelését, valamint számos müszaki-szervezési intézkedés gyakorlatba ültetését. Ezen kivül több pont foglalkozik a munkavédelemmel, a kulturális kérdések megoldásával és a sporttevékenység fejlesztésével. A kollektiv szerződés tervezetet február elején vitatják meg a dolgozók részvételével.

Teljesítik tervüket

A 2-es számu részleg motorszerelői ütemesen teljesitik januári előirányzatukat. Eddig ötven motort javitottak meg.

A munkálatok során a Molnár János vezette brigád tünt ki. A brigádból egyénileg kifejtett munkájukért Nürnberger István, Maxim Mihai, Libus Lajos, Merck Hermann, Jobb Ferenc és mások érdemelnek dicséretet.

Akik lemaradtak

A traktorok javitása igen fontos tényező a téli időszakban, amikor a mezőgazdasági munkálatok szünetelnek. A traktor javitó brigádok azonban lemaradtak a munkálatok elvégzésével. Igaz, hogy ez nem csupán az ő hibájuk. Ugyanis, a brassói traktorgyár nem szállit már régi tipusu traktorokhoz cserealkatrészt és igy kénytelenek voltak a vállalat keretén belül előállitani ezeket az alkatrészeket. Az alkatrészek most már elkészültek és a szerelőkön a sor, hogy behozzák a lemaradást.

Az első újitások

A napokban érkezett be az első két ujitási javaslat a müszaki irodába. Mindkettőt Strenatca Nicolae nyujtotta be. Az ujitó bizottság mindjárt megbeszélte a javaslatokat és a vita után jóvá is hagyta. Az egyik a porlasztók ujrahasználhatóvá tételével foglalkozik, a másik a porlasztók tisztitásának módositásával. A javaslatok alkalmazása hozzájárul majd a minőség javitásához és a termelékenység emeléséhez.

A mezőgazdasági szakoktatásról

Az ujzimándi kollektiv gazdaság vezető tanácsa, a pártalapszervezet támogatásával, nagy figyelmet fordított az agro-zootechnikai tanfolyamok megszervezésére. A gazdaságban eddig hat előadást tartottak a haladó mezőgazdasági módszerek alkalmazásának fontosságáról. A tanfolyamon résztvevő kollektivisták nagy érdeklődéssel hallgatják Costin Vasile mezőgazdasági mérnök előadását.

Kovács Albert, levelező

Mit hozott számunkra az 1961-es esztendő?

— Beszélgetés a Fierarul gyár dolgozóival —

Az 1961-es esztendő folyamán üzemeink és gyáraink müszaki felszerelése jelentékeny mértékben gyarapszik. Minden gyárban, minden iparvállalatnál ujabb és ujabb gépeket, felszereléseket helyeznek üzembe ez év folyamán. A termelési technika szinvonalának növekedése pedig mindenütt maga után vonja a termelés és a munkatermelékenység növekedését, az önköltség csökkenését, a minőség további javulását és nem utolsó sorban könnyebbé teszi a dolgozók munkáját.

Ezekről a kérdésekről beszélgetett munkatársunk a Fierarul-gyár néhány dolgozójával.

Elsősorban Retezat Iosif elvtársat, a gyár főmérnökét kerestük fel, aki a következőket mondotta az üzem 1961. évi müszaki fejlődésével kapcsolatban.

— Nemrég szereltünk fel a gyárban két nagy teljesitőképességü gépet: az egyik egy ezer amperes, tizenkét voltos nikkelezőgép, a másik pedig egy villamos edzőkemence, amelyet a szerszámmühelyben szereltek fel és a különböző szerszámok cementálására használják.

Bondár Béla nikkelezőtől kérdeztük meg: milyen mértékben segiti elő munkájukat ez a nagy teljesitőképességü nikkelezőgép?

— A gép alkalmazásával ujabb galvanizálási eljárásokat vezethettünk be a gyártási folyamatba: a krómozást és az elektrolitikus fényezést. Ugyanakkor javul a termékek nikkelezésének minősége is. Nagyon örülök, hogy a jövőben ilyen korszerü gépen dolgozhatok, mert ez nemcsak a minőség javulását biztositja, de nagy mértékben megkönnyiti a mi munkánkat is.

A másik gépet a szerszámmühelyben szerelték fel. **Bock Jenő** elvtársat kérdeztük meg, hogy mi a véleménye erről az uj, teljesen korszerü villamos edzőkemencéről?

— Az uj edzőkemence nagy mértékben megkönnyiti a munkát. A pontos müszerek segitségével a szükséges hőmérsékletre állithatjuk be a kemencét és addig tarthatjuk ezen a hőmérsékleten, amig szükséges. Nagyon könnyen és tisztán kezelhető a kemence, nincs füst és gáz, mint a régi, motorinával fűtött edzőkemencéknél. Az uj gép ezzel egyidőben kiváló minőséget is biztosit.

Naponta sokan felkeresik a városi néptanács székházában müködő választók házát. A választásokkal kapcsolatos kérdésekre a választók házának felelőse, Gedeon Ödön elvtárs készségesen nyujt felvilágositást.

Folytatódnak a képviselőjelölések városunkban, rajonunkban

A többszörös újítót jelölték

Ondrejcsik György elvtársat, a December 30 üzem élen járó dolgozóját mindenki ismeri a gyárban. Talán egyetlen olyan munkahely sincs az üzemben, ahol ujitásával ne szerzett volna már örömet a dolgozóknak. Ujitási javaslataival nagy mértékben megkönnyitette a munkát, jelentősen hozzájárult a megtakaritások értékének növeléséhez. Tevékenyen részt vesz a közösségi kérdések megoldásában.

Florea Mihai elvtárs, az üzem pártbizottságának titkára, az NDF városi tanácsának küldötte, a 11-es számu városi választókerületben megtartott gyülésén Ondrejcsik György elvtársat javasolta képviselő jelöltnek.

Tóth Jolán elvtársnő, a 66-os számú tartományi választókerület NDF jelöltje

Csütörtök délután a Dimitrov gyár sportklubja zsufolásig megtelt. Közel 500-an gyültek össze a nagy teremben, hogy a 66-os számu tartományi választókerületbe képviselő jelöltet javasoljanak. Az egybegyültek nagy érdeklődéssel várták a gyülés megkezdését, közben a közelgő választásokról beszélgettek.

Az NDF városi tanácsának nevében Chereji Florian elvtárs üdvözölte a megjelenteket, majd beszédében rátért az általános bel- és külpolitikai helyzet ismertetésére, megemlékezett azokról a kimagasló eredményekről, amelyeket hazánk dolgozói népi demokratikus rendszerünk évei alatt elértek. Hangsulyozta, hogy ezekhez a megvalósitásokhoz nagy mértékben hozzájárultak tartományunk dolgozói is. Majd az NDF városi tanácsának nevében Tóth Jolán elvtársnőt, a December 30 gyár dolgozóját javasolta a 66-os számu tartományi választókerületbe képviselő jelöltül.

Javaslatát nagy lelkesedéssel fogadták a gyülés részvevői. A hozzászólások során többen kifejezték megelégedésüket a jelöléssel kapcsolatban. Elmondották, hogy Tóth elvtársnő becsülettel teljesiti a gyárban reá háruló termelési feladatokat, kiveszi részét a közösségi munkából is. Igy Crisan Nicolae és Sima Traian helyeselték a jelölést. Az egybegyültek egyhangulag csatlakoztak az elhangzott javaslathoz.

Az 52-es számú rajoni választókerület NDF jelöltje

Az elmult napokban tartották meg Kisperegen az 52-es számu rajoni választókerületben a jelölő gyülést. A gyülés részvevői előtt ismertették a rajonban elért eredményeket. Sok községben az utóbbi választások óta iskolákat, kulturotthonokat épitettek. Bővült a szövetkezeti üzlethálózat is. Tavaly 848 rádiókészüléket, 11 hütőszekrényt, 103 motorkerékpárt, 1525 kerékpárt, 152 mosógépet, 90 varrógépet és egyéb iparcikkeket adtak el. Ez is rajonunk lakossága életszinvonalának emelkedését bizonyitja. Megemlitették, hogy a rajon területén 50 mozi működik.

Rámutattak a beszámolóban arra is, hogy a tartomány területén lévő gép- és traktorállomások is nagy fejlődésen mentek át, többszáz traktorral és egyébb gépekkel bővült a felszerelésük.

Ezután került sor a jelölésre. Stoica elvtárs, az NDF rajoni tanácsának tagja Kapcsos Erzsébet elvtársnőt, az RMP Arad rajoni bizottságának aktivistáját javasolta.

A hozzászólók rámutatnak, hogy ismerik az elvtársnőt, biznak benne s tudják, hogy ezután is lelkiismeretesen fog dolgozni. A jelenlévők egyhangu szavazattal fogadták el jelöltjüknek Kapcsos Erzsébet elvtársnőt, aki vállalta, hogy a faluval együttműködve tudása és munkabirása mértékében mindent megtesz annak érdekében, hogy fejlődjék a falu és valóra válthassák az RMP III. kongresszusának célkitüzéseiből reájuk háruló feladatokat.

Jenes András,
levelező

A dolgozók egészségének őrét jelölték

Csütörtök délután az Alimentara Helyi Kereskedelmi Szervezet klubjában nagygyülést tartottak abból az alkalomból, hogy a 60-as számu városi választókerületbe képviselő jelöltet javasoljanak.

Bevezető beszédében Telecan Gheorghe elvtárs, az NDF városi tanácsának küldötte, az RMP Arad városi bizottságának titkára azokról az eredményekről beszélt, amelyeket az elmult évek során egész dolgozó népünk a párt bölcs vezetésével elért. Majd tartományunk és városunk dolgozóinak sikereiről szólott. Beszédének befejező részében a 60-as számu városi választókerületben dr. Pescariu Ioan elvtársat, a Román Népköztársaság érdemes orvosát, az Egyesitett Kórház belgyógyászati osztályának főorvosát javasolta.

A hozzászólók lelkesen támogatták a javaslatot. Pescariu elvtársat sokan ismerik, a dolgozók egészségvédelme terén kifejtett odaadó munkájával bebizonyitotta, hogy kiérdemelte a bizalmat.

A legjobbakat a jók közül

A világosi kollektivisták bizalommal telt szivvel javasolják a legjobbakat a jók közül néptanácsi képviselőjelöltnek.

Az elmult napokban a 31-es számu községi választókerületben nagyszámu kollektivista gyült össze és Ignuţa Stefan elvtársat javasolták a községi néptanácsba képviselőjelöltnek.

A 6-os számu községi választókerületben Petcovici Traiant, a világosi kollektiv gazdaság éldolgozóját javasolták képviselő jelöltnek.

A 25-ös számu választókerületben tartott jelölő gyülésen Tidorescu Constantin, az NDF községi tanácsának küldötte Lamos Savu élen járó kollektivistát javasolta képviselőjelöltnek. Lamos Savu példamutatóan dolgozik, az elmult évben 670 munkanapegységet teljesitett.

A gyülések részvevői lelkesedéssel beszéltek a jelöltekről s egyöntetüen hozzájárultak a javaslatokhoz.

Bădescu Stefan,
levelező

Abruďán Livia a December 30 gyár fonodájában dolgozik. Munkáját pontosan elvégzi, arra törekszik, hogy naponta teljesitse a reá háruló feladatot. Tervét sikerül is havonta átlag 40 százalékkal tulteljesitenie.

Bolgár vendégeink látogatása Bákó tartományban

Országlátogató körutjuk során Todor Zsivkov, Anton Jugov, Dimitar Ganev elvtársak, Chivu Stoica, Petre Borilă elvtársak, valamint Mihail Florescu kőoaj- és vegyipari miniszter elvtárs társaságában csütörtökön a Bákó tartományi dolgozók vendégei voltak.

A vendégeket elkisérte Ivan Kinov, a Bolgár NK bukaresti nagykövete is.

A testvéri bolgár nép küldöttei meglátogatták a borzesti vegyipari kombinát szódatermék-gyártó üzemét és mügumigyárát, az onesti 10-es számu kőolajfinomitót, Onesti uj várost, a savinesti szintetikus fonal- és rostgyárat, a békási völgyzárógátat és vizierőmüvet és a romani csőhengerdét.

A magasrangu vendégeket Gh. Rosu elvtárs, az RMP Bákó tartományi bizottságának első titkára, Stefan Bobos elvtárs, a Bákó tartományi néptanács elnöke, valamint a helyi párt- és államszervek más képviselői fogadták.

A dolgozók rendkivül melegen fogadták a vendégeket, akik barátságosan elbeszélgettek a meglátogatott üzemegységek munkásaival, technikusaival és mérnökeivel.

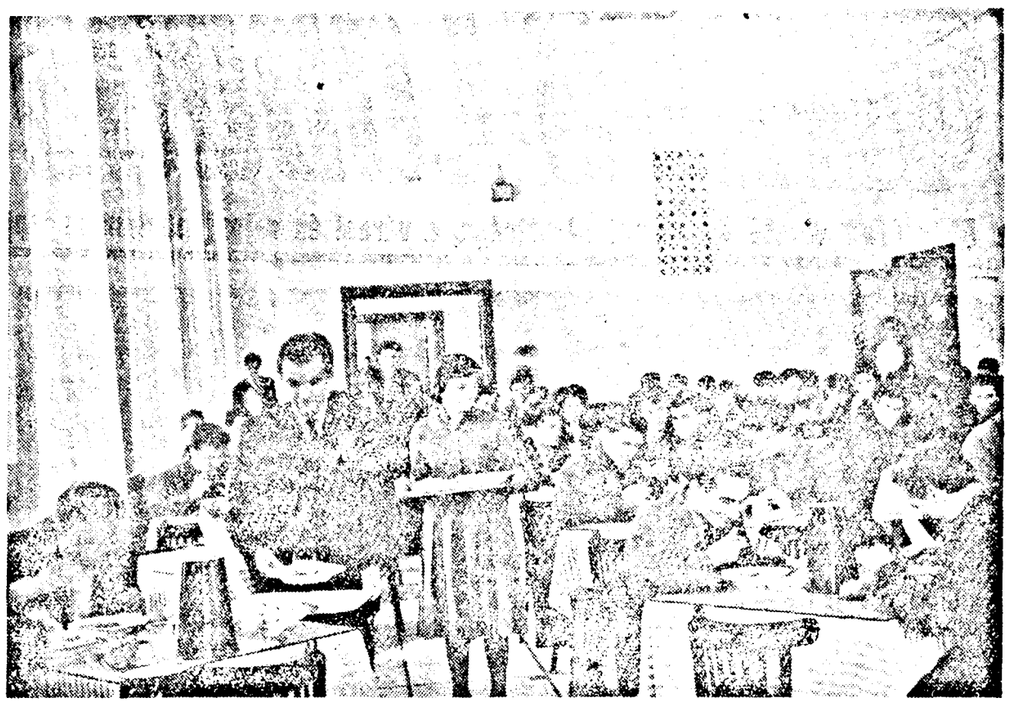

Az Alexandru Ion Cuza Iasi egyetem hallgatói nagy örömmel fogadták a nemrégen épült uj étkezde felavatását. Képünk az uj étkezdéről készült.

Sportkiradó Sportkiradó

Megnyilt a korcsolyapálya

Bár sokat váratott magára, de nagykésve megérkezett. Napokkal ezelőtt fagyos hideg költözött be mifelénk is. Ezt a csipős téli időjárást várta városunkban sok ifju és felnőtt korcsolya rajongó. A Constructorul sportvezetősége, hogy a sok sportoló kedvébe járjon csakhamar elhatározta, hogy a Marosparti teniszpályákat „átvarázsolja" a korcsolyasport hódolói számára. S az elhatározást csakhamar tett követte.

Csütörtök délután a helyi TSU vezetőinek jelenlétében megnyitották városunkban is a korcsolya idényt. Alig, hogy véget ért az ünnepélyes megnyitó, mintegy 150 lelkes sportrajongó özönlött a tükörsima jégre.

Itt irjuk meg, hogy a Constructorul korcsolyapálya minden nap délután 3 órától áll a sportolók rendelkezésére.

Városi kosárlabda bajnokság

Ma délután 5 órai kezdettel a Tanulók Sportiskolája Dózsa mozi feletti termében kerül sor a kosárlabdázók országos bajnokságának városi szakaszára. Aradon mindössze öt együttes vesz részt a bajnoki tornán. A bajnokság első fordulója keretében szombaton délután 2 mérkőzést játsszanak a következő sorrendben:

17 órakor a Tanulók Sportiskolája — Metalul G. Dimitrov és este 18.30 órakor Sănătatea —Stiinţa. A Strungul ezen a héten szabadnapos. A bajnoki mérkőzéseket minden hét szombat vagy vasárnapján tartják.

Modern gépeken szaporább a munka

A közelmultban több uj gépet és felszerelést kapott az aradi Vörös Trikó gyár. Ezek közül a konfekció osztály melegitőket készitő prodszinkronjához is 8 gép került. Az uj felszerelés sokkal magasabb termelékenységü mint a régi és ugyanakkor kiváló minőségü munkát is biztosit.

Az ujonnan felszerelt gépek magasabb teljesitőképessége is hozzájárult ahhoz, hogy a konfekció részleg dolgozói jelentékenyen tulszárnyalják előirányzataikat. Igy például a melegitőket készitő brigád december hónapban 8 százalékkal teljesitett többet termelési tervénél. Hasonlóképpen szép eredményeket értek el a brigád tagjai e hónap első felében is. Kiemelkedő teljesitményeikkel kitüntek: Mos Ioan, Timbota Ioan, Német Mária és sokan mások. A fent emlitett dolgozók amellett, hogy tulszárnyalták a termelési tervet kiváló minőségü melegitőket készitenek.

Simerian Doina
levelező

Újabb munkasikerekre ösztönző jutalmak

Rakodómunkásaink és más kikötőmunkásaink a multban keservesen gyötrődtek nyomoruságos bérükért s ezt is csupán a munkaidény alatt kapták. Ezek az idők azonban végleg letüntek. Kikötőmunkásaink ma már állandó alkalmazottak. Az állam évről-évre jelentős összeget fordit munkavédelmükre és különleges élelmezésükre.

Kikötőmunkásaink, kereskedelmi flottánk buvárai és matrózai, akárcsak a gazdaság más ágaiban dolgozó munkások — más járandóságaikon kivül — szolgálati jutalmat is kapnak, ami ékesszólóan bizonyitja, hogy pártunk és kormányunk megbecsüli a hosszas, eredményes munkát. A Galac tartományi civilhajózási igazgatóságnál például G. Girleanu, D. Lohnic, I. Zaharia és M. Badiu dokkmunkások és hajósok kaptak ilyen jutalmakat 1960-ban. A jutalmak összege 1300 és 1800 lej között váltakozott. Ilyen jutalmakat kaptak más munkások is — kikötői gépkezelők, raktári munkások, stb. — akiknek összesen kb. 5 millió lejt fizettek ki ezen a cimen. Egyes hajósoknál, akik számos szolgálati évvel rendelkeznek, a jutalom összege meghaladta a 3000 lejt.

A szolgálati jutalmak ujabb munkasikerekre ösztönzik a munkásokat és hajósokat, az ifjakat pedig arra buzditják, hogy kövessék az idősebbek példáját.

(Agerpres)

Szimfonikus hangverseny

Az aradi Allami Filharmónia szimfonikus zenekara szombaton, január 21-én este 8 órai kezdettel tartja a Kulturpalotában az évad XVII. hangversenyét.

Vezényel Nicolae Brinzeu, közremüködik Garbis Zobian érdemes müvész (bariton).

Müsoron D. Bughici: Evocare (szimfonikus költemény); Aria Puccini Tosca cimü operájából; Leoncavallo Bajazzo cimü operájából és Verdi Othello cimü operájából; J. Haydn: 104. szimfónia; Richard Strauss: Till Eulenspiegel (szimfonikus költemény).

Vasárnap, január 22-én dél előtt 11 órakor ifjusági hangverseny. A hangversenyre érvényes a 17. számu bérletszelvény. Jegyek az ügynökségnél és hangverseny előtt a Kulturpalota pénztáránál kaphatók.

★

Az aradi Allami Filharmónia vasárnap, január 22-én este 7 órai kezdettel népszerü hangversenyt ad a tanügyi dolgozók tiszteletére.

Vezényel Nicolae Brinzeu, közremüködik Garbis Zobian érdemes müvész (bariton).

Müsoron: Weber: Büvös vadász (nyitány); Verdi: Aria az Othello cimü operából; Leoncavallo: Aria a Bajazzo cimü operából; Mascagni: Aria a Parasztbecsület cimü operából; N. Brinzeu: Román rapszódia, J. Haydn: 104. szimfónia.

Jegyek az ügynökségnél, az intézmények müvelődési felelőseinél és hangverseny előtt a Kulturpalota pénztáránál kaphatók.

Rádiómüsor

Szombat, január 21.

BUKAREST I. 6,30: Falurádió. 6,45: Vidáman köszönt a pionir. 7,30: Orvosi tanácsadó. 7,45: Könnyüzene. 8,30: Esztrádzene. 9,50: Zenei kalauz (XIV). 10,30 Könnyüzene. 11,03: Szovjet zeneszerzők müveiből. 11.30: Román kamarazene. 12: Lengyel népzene. 12,30: Békedalok. 13.05 Operett zene. 14,30: Bizet Arlesienne cimü szvitje. 15,10: Könnyüzene. 15.20: Mozart müveiből. 16,15: Itt Moszkva beszél! 17,15: Könnyüzene. 17,45: A tudomány a béke szolgálatában. 18: Csajkovszkij Patetikus szimfóniája. 20.30: Tánczene.

Hirek napontta 5, 6, 7, 8, 11, 13, 15, 17, 19, 20, 22 és 23,52 órakor.

A bukaresti rádió állandó magyar nyelvü adása: vasánap 9,35—10 és 16.30—17,15 órakor, hétköznap 7,30—7,45, 15,30—16 és 16.45—17 órakor.

KOLOZSVÁR. 6—7 (román és magyar nyelven): Rádióriport; Tervek az 1961-es évre egy állami gazdaságban. Reggeli zene, időjelzés. Falusi levelezőink irják; 15,30—16,30: (román nyelven) Hirszolgálat. Mikrofonnal a nagyváradi Infrátirea szerszámgépgyár dolgozói között; Operarészletek. Irodalmi riport; Vizsgázó egyetemi hallgatók között. Jőjjön velünk, téli vadászat; 18,30—19,30: (magyar nyelven) Rádiószinház: Móricz Zsigmond: Nem élhetek muzsikaszó nélkül.

A MOZIKBAN VETÍTIK

DÓZSA GYÖRGY filmszinház: Spessarti fogadó; NICOLAE BALCESCU filmszinház: Hulló levelek; HERBAK JÁNOS filmszinház: Szerelem és muzsika; I. L. CARAGIALE filmszinház: Vasárnapi álmok; IFJUSÁGI filmszinház: A dzsungel ösvényein; PROGRESUL filmszinház (Ujarad): Táviratok. SOLIDARITATEA filmszinház (Gáj): Maradj velünk. MAKSZIM GORKIJ filmszinház (Mikelaka): Erősebb az éjszakánál.

Műszaki kiállítás az Épületelemgyárban

Az aradi Épületelemgyár laboratóriumának és a müszaki irodájának munkaközössége, a vállalat szakszervezeti bizottságának támogatásával a közelmultban kiállitást rendezett az üzemben gyártott termékekből.

A kiállitás müszaki szempontból mutatta be: milyen fontos kérdés a nyersanyagok pontos adagolása a betonelemek készitésénél, valamint azt, hogyan lehetséges észszerüen előállitani a homok- és kavicskeveréket annak érdekében, hogy az épületelemek gyártásához minél kevesebb cementmennyiséget használhassanak és ugyanakkor a betonelemek előirányzott szilárdságát is biztositsák. Kiállitottak továbbá hibásan készitett betonelemeket és a magyarázó szövegben rámutattak: hol történt mulasztás. Szemléltetően mutatta be a laboratórium kiállitása azt is, milyen következményeket von maga után a betonelemek összetételének elégtelen tömitése, amelynek folytán az anyag nem éri el a megfelelő minőséget.

Ugyanakkor bemutattunk olyan munkadarabokat, amelyek a kiváló minőséget jellemezték. A kiállitáson szerepelnek a laboratóriumban előállitott kisérleti darabok is, melyeknek minősége természetesen magas szinvonalu. Ezt a minőséget kell meghonositanunk a termelési folyamatban is. E munkadarabok bemutatása alkalmával az a cél vezette a laboratórium munkaközösségét, hogy rámutasson, milyen termelési feltételeket kell biztositani, hogy kiváló betonelemeket készithessünk.

A kiállitásnak hatékony szakmai nevelőjellege volt. A dolgozók a munkadarabok megtekintése alkalmával felmérhették miben hibáztak a termelés folyamán és levonhatták a következtetést: hogyan kell tevékenykedni a jövőben a minőség javitása érdekében. A kiállitott tárgyak ezenkivül ösztönző hatásuak is voltak, mivel bemutatták, hogy egy-egy brigád milyen termékeket készitett a mindennapi termelési folyamatban.

Élénk érdeklődést keltettek például azok a betonelemek, amelyeket a Grosan Mihai mester vezette brigád tagjai állitottak elő. Ezek a munkadarabok elsőrangu minőségüek voltak. Grosan Mihai elvtárs és brigádja egyébként egész éven át élen haladt a termelésben mind mennyiségi, mind minőségi téren. A legjobb betonelemeket készitette üzemi viszonylatban a termelés ésszerü, jó megszervezése, valamint a munkafolyamat állandó ellenőrzése következtében. Igy például december hónapban a brigád termelésében egyetlen olyan betonelem sem akadt, amely ne felelt volna meg teljes egészében az anyagok ellenállási követelményeinek. Grosan Mihai kommunista egyébként a vállalat egyik legjobb brigádvezetője és megérdemli, hogy példaként állitsuk az üzem dolgozói elé.

Igy tehát a kiállitás keretében a laboratórium munkaközössége kifejezésre juttathatta azt, hogy 1960 folyamán behatóan tanulmányozta az üzemben készült betonelemek minősége javitásának módszerét és számos tapasztalatot nyert arra vonatkozólag: miként lehet kiküszöbölni a termelési folyamatban időnként előállott hibákat.

A kiállitáson a betonelemek mellett számos grafikont helyeztünk el, amelyek feltüntették, hogy az üzemben milyen minőségü munkát végeztek az év elejétől, szinte hónapról-hónapra. E grafikonok nemcsak általánosságban tükrözték a minőségi mutatószámok teljesitését, hanem választékonként is. Igy például feltüntették, hogy julius és augusztus hónapban a meg nem felelő gyoroki kavics alkalmazása folytán gyenge volt a minőség. (A gyoroki kavicsot azért kellett felhasználnunk a termelésben, mivel nem sikerült idejében biztositanunk a Marosból nyert jóminőségü kavicsmennyiség maradéktalan leszállitását). A laboratóriumi elemzések kimutatták azt is, hogy egyes választékoknál, mint például a betongyürüknél és a vékony betonlapoknál a termelési folyamatban, sorozatgyártás mellett, nem sikerült még biztositanunk a megfelelő minőségi követelményeket. Ezzel ellentétben kiemelkedő eredményeket értünk el a betonból készült villanyoszlopok és az üreges betonlapok előállitásánál. Ez elsősorban annak tulajdonitható, hogy üzeminkben kiterjesztettük a gépesitést e termékek előállitásánál, s ez nem csupán a termelékenység emelkedését vonta maga után, hanem nagymértékben hozzájárult a betonelemek minőségének javitásához is.

A kiállitáson táblázatban mutattuk be: melyik mester s melyik brigád milyen minőségi teljesitést ért el az előirányzathoz viszonyitva. Igy például Grosan Mihai, Schragner Mihály, Kiss Lajos és Dudás József brigádja elsőrangu minőségü betonelemeket gyártott az elmult év folyamán.

Örömmel tapasztaltuk, hogy a kiállitás igen nagy népszerüségnek örvendett az üzemben. A betonkészitő munkások mellett megtekintették a kiállitott tárgyakat az asztalosmühely és a gépmühely dolgozói is. A látogatók, valamint az üzem vezetősége a kiállitáson elhelyezett füzetbe bejegyezték észrevételeiket, amelyekből az a következtetés vonható le, hogy állandósitani kellene gyárunkban ezt a kezdeményezést. Ehhez azonban az szükséges, hogy a gyár vezetősége rendelkezésünkre bocsássa a megfelelő helyiséget az állandó kiállitás megszervezése érdekében. E célkitüzés egyébként az idei kollektiv szerződésünkben is szerepel. A müszaki és tudományos kiállitások megszervezésével tevékenyen hozzájárulunk a termelési folyamat tökéletesitéséhez, a termékek minőségének javitásához.

Ruzitska Margareta,
mérnök,
az aradi Épületelemgyár
dolgozója

Az SzKP KB plenáris ülésének határozata a mezőgazdaság fejlesztéséről

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

Az SzKP KB január 10. és 18. között Moszkvában megtartott plenáris ülése elhatározta, hogy az elkövetkezendő években a Szovjetunióban évente 4 milliárd 200.000.000 pudig terjedő mennyiségű gabonát, 13 millió tonnáig terjedő mennyiségű hust és 50 millió tonnáig terjedő mennyiségű tejet vásároljanak fel.

Az SzKP KB plenáris ülése megvitatta a 15 szövetségi köztársaság párt- és államszervezetei vezetőinek jelentéseit a növényi és állati termékek 1960. évi termelésére és az államnak történő eladására vonatkozó állami terv és szocialista vállalások teljesítéséről, valamint a mezőgazdaság tovább fejlesztésére teendő intézkedésekről.

A határozat hangsulyozza, hogy a szovjet nép, a kommunista párt vezetésével eredményesen váltja valóra a kommunista építés programját. A szocialista ipar gyors ütemben fejlődik. A hétéves terv első két évében az ipari termelés volumene 22,1 százalékkal növekedett a tervben előirányzott 17 százalék helyett, az ipari termelés értéke pedig 11 milliárd 300.000.000 rubellel tulszárnyalta a tervelőirányzatot.

A plenáris ülés hangsulyozta, hogy a legnagyobb sikereket a népgazdaság olyan ágainak fejlesztése terén értek el, mint a kohászat, a kőolajipar, a vegyipar, a gépipar, az építőanyagipar. A szovjet tudomány és technika ujabb figyelemreméltó sikereket ért el a kozmikus tér felkutatása, a rakétaépités továbbfejlesztése, a rádió-elektronika, a vegyészet, az atomenergia békés célu felhasználása terén és más területeken.

A határozat rámutat a nép jólétének szüntelen emelkedésére. Tavaly az összes munkások és tisztviselők áttértek a hat- és hétórás munkanapra és a történelemben első izben fogadták el és léptettek életbe törvényt a munkások és tisztviselők adójának eltörléséről.

A hétéves terv kezdete óta a városokban és munkástelepüléseken 4.600.000 lakás, a falvakon pedig több mint 1.400.000 lakás épült. A bérezési alap és az áruforgalom volumene gyorsabb ütemben növekszik, mint ahogy a hétéves terv előirányozza. A lakosság áruvásárlása 19,6 százalékkal növekedett a tervben előirányzott 15,4 százalék helyett.

Az SzKP KB 1953 szeptemberi plenáris ülése óta eltelt hét év alatt a gabonatermelés több mint 3 milliárd puddal, az állam általi felvásárlás pedig körülbelül 1 milliárd puddal növekedett. Az 1960. évi gabonatermés 8.131.000.000 pud, a felvásárlás pedig 2 milliárd 852.000.000 pud volt (1953-ban a gabonatermés 5.036.000.000 pudot, az állami felvásárlás pedig 1.899.000.000 pudot tett ki).

A határozat hangsulyozza, hogy a gabonatermelés és felvásárlás fokozásáért folyó harcban a parlagföldek hasznositása töltötte be a döntő szerepet.

Mig 1953-ban 5.822.000 tonna hust (vágósulyban) termeltek, a felvásárlások pedig 3.600.000 tonnát (élősulyban) tettek ki, addig 1960-ban a megfelelő számok 8.725.000 tonnát, illetve 7.900.000 tonnát jeleztek.

Tavaly 61.538.000 tonna tejet termeltek és 26.300.000 tonnát vásároltak fel (1953-ban 36 millió 475.000 tonna, illetve 10 millió 600.000 tonna felelt meg ezeknek a számoknak).

Az SzKP KB plenáris ülése hangsulyozza, hogy a Szovjetunió a multban még sohasem ért el ilyen ütemet a mezőgazdasági termelés fejlesztésében, mint az utóbbi hét év alatt.

Tavaly 13 százalékkal több hust és husterméket, 8 százalékkal több tejet, vajat és más tejterméket, valamint tojást, 13 százalékkal több cukrot és 8 százalékkal több zöldségfélét adtak el a lakosságnak, mint 1959-ben.

Az SzKP KB plenáris ülése ugyanakkor ugy vélti, hogy a mezőgazdasági termelés elért szinvonala és fejlődési üteme, különösen az állati termékeknél nem kielégitő. A plenáris ülés hangsulyozza, hogy az állati termékek iránti szükséglet kielégitésének megvizsgálásakor szem előtt kell tartani az utóbbi évek során végbement fontos változásokat. Öt év alatt (1956—1960) a Szovjetunió lakosainak száma több mint 18 millióval növekedett (a városi lakosság több mint 17 millióval). Ugyanebben az időszakban a lakosság pénzjövedelme (a fizetések emelése, az adók csökkentése, a kölcsönök eltörlése és a nyugdijak emelése révén) 24.200.000.000 uj rubellel növekedett évente. Ugyanakkor a falusi lakosság pénzjövedelme is fokozódott.

A pénzjövedelem fokozódása jelentősen növelte a keresletet az élelmiszerek és elsősorban a hus, tej és a vaj iránt. Amint azonban a plenáris ülés határozata megjegyzi, egyes vezetők megpihentek babéraikon, valószinüleg abban a hitben, hogy elérték a maximumot.

Egyes vezetők — hangzik a plenáris ülés határozata — hibás következtetést vontak le az ország keleti tartományaiban a parlagföldek hasznositásában és a gabonatermelés fokozásában elért sikerekből és csökkentették a gabonagazdálkodás fejlesztésére forditott figyelmüket köztársaságaikban és tartományaikban.

A plenáris ülés hangsulyozza, hogy a mezőgazdaságban észlelt hiányosságok megbirálása jelenleg egészen más körülmények között történik, mint 1953-ban. Akkor egészen komoly lemaradás volt a mezőgazdaság valamennyi ágában. A hiányosságokat jelenleg a szocialista gazdaság rohamos növekedésének, a népgazdaság valamennyi ágában elért nagy sikereknek körülményei között birálják.

A kommunista építésnek, a nép jóléte szüntelen növelésének érdekei ma már más, gyorsabb fejlődési ütemet kivánnak meg a mezőgazdaság részéről. A feladat az, hogy a mezőgazdasági termelés mindig előtte járjon a lakosság igényeinek. A mezőgazdaság fejlesztésének kérdései állandóan a párt figyelmének középpontjában kell álljanak. A mezőgazdaság szüntelen fejlesztéséért folyó harc — a kommunista társadalom építésének elsőrendü fontosságu feltétele, valóban az egész nép ügye.

A Szovjetunió jelenleg olyan fejlett iparral, annyira erős védelmi apparátussal rendelkezik, hogy az ipar állandó fejlesztésének és a védelem erősitésének megkárositása nélkül több pénzalapot irányozhat elő a nép jólétének növelésére. Fennáll a lehetőség, hogy a hétéves terv előirányzatain felül jelentősen fokozzák a mezőgazdaság és a mezőgazdaságot kiszolgáló ipar fejlesztésére szolgáló beruházásokat.

Amint a határozat rámutat, a mezőgazdaság fejlesztését célzó pótalapok kiutalásával a párt olyan feltételeket akar teremteni a mezőgazdaság számára, hogy a természet szeszélyei többé ne befolyásolják és bármilyen éghajlati viszonyok között biztositsa az országnak szükséges termékeket, a nép igényeinek teljes kielégitésére.

A jó termés legfőbb biztositéka a csatornázás és a vizellátás.

A plenáris ülés intézkedéseket irányoz elő a mütrágyatermelés lényeges fokozása és a mezőgazdasági gépgyártás fejlesztésére. Hangsulyozza, hogy jelentősen meg kell javitani a mezőgazdaságnak a párt-, szovjet- és mezőgazdasági szervek általi vezetését, fokozni kell a szervező- és politikai munkát, a figyelmet pedig arra kell összpontositani, hogy szervezési és gazdasági szempontból erősitsék a kolhozokat és szovhozokat, megfelelően válasszák ki és neveljék a mezőgazdasági kádereket, sokoldaluan fejlesszék a közös gazdaságot, növeljék a kolhozparasztok jólétét.

A plenáris ülés előirányozza a Szovjetunió Földmüvelésügyi Minisztériuma tevékenységének és jelenlegi szervezeti felépitésének, valamint helyi szerveinek ujjászervezését.

A plenáris ülés szükségesnek tartja egy szervezet megalakitását, amely biztositsa a gépeket, cserealkatrészeket, mütrágyát és a mezőgazdaságban szükséges más technikai-anyagi eszközöket és megszervezi a gépek karbantartását, valamint ezeknek a kolhozokban és szovhozokban való felhasználását.

A jelenlegi állami felvásárlási rendszer szintén gyökeres ujjászervezést és javitást igényel. E célból szükséges egy állami felvásárló-bizottság megalakitása.

A plenáris ülés határozata hangsulyozza, hogy N. Sz. Hruscsov elvtársnak, az SzKP KB elnökségéhez intézett beszámolója a mezőgazdaság legfontosabb kérdéseiről, a beszédében kifejtett tézisek és a KB jelenlegi plenáris ülésén elhangzott beszéde rendkivül nagy jelentőségüek politikai és gazdasági szempontból egyaránt.

A plenáris ülés elfogadta az N. Sz. Hruscsov beszámolójában kifejtett téziseiben és beszédében szükségesnek minősitett intézkedéseket, amelyek meghatározzák az ország mezőgazdasága állandó fejlesztésének legfőbb irányzatát és konkrét feladatait, a nép jóléte növelésének érdekében.

A plenáris ülés határozata rámutat, hogy a gabonagazdálkodás fejlesztésének egyik legfontosabb tartaléka a szemeskukorica termelésének fokozása. A kukorica vetésterületének kiterjesztése lehetővé teszi, hogy több mint 1 milliárd pud árugabona-többletet érjenek el.

Kijelölték a feladatot, hogy fokozzák a hektárhozamot és folytassák a talaj hasznositását a szüztöldeken, kiterjesszék a megmüvelhető területeket és növeljék a hektárhozamot az olyan övezetekben, ahol nincsen csernozjom.

Az állattenyésztés fejlesztése, valamint a tej- és hustermelés fokozása szempontjából a legfőbb feladat a tehenek számának növelése, a sertés- és baromfi-tenyésztés minden eszközzel való fejlesztése és egy szilárd takarmányalap megteremtése.

A határozat rámutat, hogy állami tervet kell kidolgozni az összes mezőgazdasági ágak komplex gépesitésének kiteljesitéséről, ami nagy vonalakban a jelenlegi, hétéves terv folyamán fejeződik be.

A plenáris ülés megbizza az SzKP KB-t és a Szovjetunió Minisztertanácsát, hogy dolgozzon ki és fogadjon el konkrét programot a mezőgazdasági termelés fokozásáról, hogy összehasonlithatatlanul gyorsabb ütemet érjenek el a hétéves terv következő öt évében, a mezőgazdasági termelés fejlesztésében.

Az SzKP KB plenárisa jóváhagyta az SzKP küldöttségének a moszkvai Értekezleten kifejtett tevékenységét

MOSZKVA. (Agerpres.) — TASZSZ:

A Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának január 18-án befejeződött plenáris ülése, jóváhagyta a Szovjetunió Kommunista Pártja Nyikita Hruscsov vezette küldöttségének a kommunista és munkáspártok képviselői Értekezletén követett politikai vonalat és kifejtett tevékenységét.

A plenáris ülés határozata a kommunista és munkáspártok képviselői 1960 novemberi moszkvai Értekezletének eredményeiről hangoztatja, hogy a plenáris ülés egyet ért az értekezleten elfogadott Nyilatkozattal és a világ népeihez intézett Felhivással s szükségesnek tartja, hogy a Szovjetunió Kommunista Pártja tevékenységének minden területén szem előtt tartsa ezeknek az okmányoknak értékeléseit és következtetéseit.

Az SzKP KB plenáris ülése hangsulyozza, hogy a kommunista és munkáspártok képviselőinek Értekezlete világtörténelmi jelentőségü esemény volt. Az Értekezlet eredményesen kifejezésre juttatják a kommunista és munkáspártoknak a marxizmus-leninizmuson nyugvó megbonthatatlan összetartását és azt a szilárd elhatározását, hogy a jövőben is szemük fényeként őrzik a nemzetközi proletárszolidaritást, egységüket és testvéri barátságukat.

A Nyilatkozatban foglalt uj eszmék és tézisek — mondja a határozat — a marxizmus-leninizmus alkalmazását és továbbfejlesztését jelentik a mai körülmények között, amikor a nemzetközi helyzet és az osztályok erőviszonya egyre inkább megváltozik a szocializmus javára. A Nyilatkozat az összes kommunista és munkáspártok közös ideológiai platformja és harci programja.

A plenáris ülés hangsulyozza, hogy a kommunista és munkáspártok képviselői Értekezletének a világ népeihez intézett Felhivása igen nagyjelentőségü annak a harcnak a fokozása szempontjából, amelynek célja az emberiség megóvása a háboru veszélyétől.

A nemzetközi kommunista mozgalom elmélete és politikája szempontjából — hangoztatja a határozat — elvi jelentősége van korunk marxista-leninista jellemzésének, amelynek megkülönböztető fő jellegzetessége a Nyilatkozat szerint abban áll, hogy a szocialista világrendszer az emberi társadalom fejlődésének döntő tényezőjévé válik.

A határozat rámutat: az SzKP KB plenáris ülése, mély megelégedéssel fogadta, hogy az Értekezlet részvevői egybehangzóan elismerték az SzKP-nak a nemzetközi kommunista mozgalom iránti érdemeit.

Pártunk tevékenységének és tapasztalatának ez a magasfoku értékelése, — hangsulyozza a határozat, — még tevékenyebb harcra lelkesiti a szovjet kommunistákat a kommunizmus felépitéséért országunkban —, amely a történelemben elsőként tőr utat az emberiségnek a ragyogó jövő felé —, valamint a szocialista tábor hatalmának további megszilárditásáért, a világbékéért.

A Szovjetunió Kommunista Pártja —, mondja a plenáris ülés határozata — a jövőben is a különböző társadalmi rendszerü államok békés egymás mellett élésén alapuló lenini külpolitikát fog folytatni. A leszerelés megvalósitásáig az SzKP minden szükségest megtesz, hogy a haza védelmi erejét megfelelő szinvonalon tartsa, mivel ugy vélti, hogy ez rendkivül fontos előfeltétele a béke fenntartásának s annak, hogy minden eszközzel hozzájáruljon az egész szocialista tábor biztonságának megóvásához.

A Szovjetunió Kommunista Pártja, akárcsak az összes testvérpártok, ugy vélti, hogy a szocialista tábor erejének és legyőzhetetlenségének legfőbb forrása a kommunista és munkáspártoknak, a szocialista országok népeinek egységéből és összeforrottságából, a marxista-leninista eszmék iránti hűségükből fakad.

Az SzKP plenáris ülése kiemeli az Értekezlet következtetései fontosságát a nemzeti felszabaditó mozgalomnak a világfejlődésben betöltött fokozódó szerepéről, a gyarmati rendszer végleges felszámolásának egyre növekvő lehetőségeiről és egyes független nemzeti demokratikus államok kialakulásáról.

A határozat hangsulyozza: a szovjet nép nemzetközi kötelességének tekinti, hogy minden erkölcsi és anyagi támogatást megadjon azoknak a népeknek, amelyek az imperialista és gyarmati iga alóli felszabadulásukért, a független nemzeti fejlődésért küzdenek.

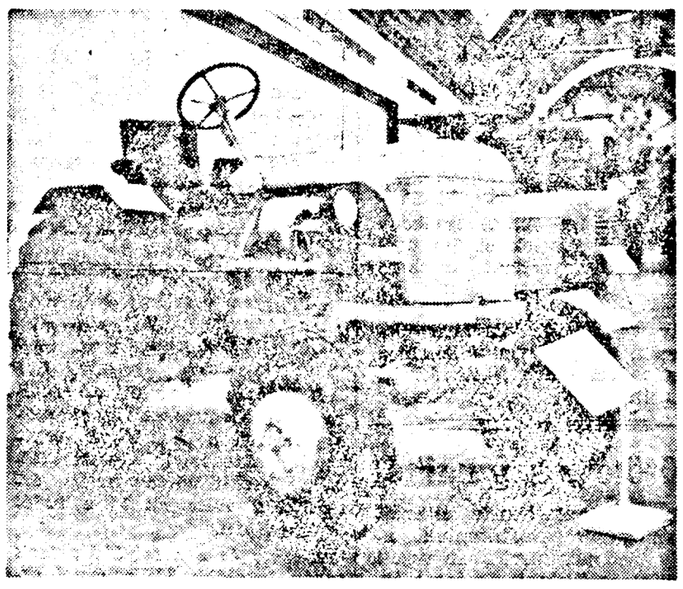

A harkovi traktorgyár megkezdte a T-19-A ujtipusu traktor gyártását. Az eddigi tipusokhoz viszonyitva, az uj traktor nagyobb könnyedséggel közlekedik bármilyen talajon. A traktor 24 lóerős Diesel-motorral müködik. Maximális sebessége óránként 18,12 kilométer, önsulya 1300 kiló.

A kongói nép Lumumbát tartja törvényes miniszterelnökének

A France Presse elisabethvillei tudósitójának jelentése szerint, Patrice Lumumba kongói miniszterelnököt, akit január 17-én titokban Elisabethvillebe szállitottak, Chombe, a belgák lakája, a Buluo-börtönbe, Kongó legfélelmetesebb börtönébe záratta. Ezt a börtönt, amely Zsadotvilletől 5 mérföldre és Elisabethvilletől északnyugatra 80 mérföldre van, Kongó „legbiztosabb börtönének" tartják.

A belga gyarmatositók azért vitették Patrice Lumumbát ebbe a börtönbe, mert Kongó függetlenségének kikiáltása után nyomban élére állt a kongói nép nemzeti felszabaditó harcának.

Számos angol lap kongói tudósitói beszámolnak Patrice Lumumba átszállitásáról Elisabethvillebe. A tudósitók hangsulyozzák, hogy a bántalmazások következtében Lumumba egészségi állapota határozottan rosszabbra fordult.

A lapok beismerik, hogy Patrice Lumumba növekvő népszerüségnek örvend Kongóban s hogy a kongói nép egyre tevékenyebben támogatja Lumumba kormányát. Amint a Daily Telegraph elisabethvillei tudósitója jelenti, „amióta Mobutu katonái letartóztatták Lumumba miniszterelnököt, ő még nagyobb támogatást élvez az országban. A kongói nép kijelenti, hogy a törvényes miniszterelnök Patrice Lumumba".

A cellulóz- és papiripari szakemberek össz-szövetségi értekezlete

MOSZKVA. (Agerpres.) — Nyikita Hruscsov, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke Alekszej Kosziginnel és Vlagyimir Novikovval, a Szovjetunió Minisztertanácsának első alelnökeivel együtt, január 19-én részt vett a cellulóz- és papiripari szakemberek összszövetségi értekezletének munkálatain.

Az értekezleten részvevő munkások, mérnökök és tudományos dolgozók az iparág ujjáépitésének módozatairól tárgyalnak a nagy Kreml palotában, ahol az értekezlet folyik.

Rahim Bajgaljev, a Kazah SzSzK Minisztertanácsának alelnöke közölte, hogy Kazahsztánban kiépitik a cellulóz- és papiripart, amelynek nyersanyagát a nád- és szalmafélék fogják szolgáltatni.

Pjotr Lomako, a krasznojarszki népgazdasági tanács elnöke kijelentette, hogy a Jenyiszej folyó (Szibéria) partján jelenleg nagy cellulóz-ipari vállalatok épülnek. Egyetlen ilyen vállalat évente 600.000 tonnáig terjedő mennyiségü cellulózt és 280.000 tonna karton-papirt fog előállitani.

Az értekezleten felolvasták Nyikita Hruscsov válaszát Pavel Martinov, Alekszej Hronov és Anatolij Moszjagin levelére.

A Volga-menti Balahna papiripari kombinátban dolgozó fenti munkások megirták a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének, hogy a mult évben rekordot értek el: 89 tonna cellulózt termeltek a főzőkazánok minden köbméterére számitva.

Nyikita Huscsov válaszlevelében annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a Szovjetunió cellulóz- és papiripari dolgozói követni fogják a balahnai munkások példáját.

Parasztmozgalom Észak-Braziliában

LONDON. (Agerpres.)

A The Guardian cimü brit lap Rio de Janeiro-i tudósitást közöl az észak-braziliai parasztmozgalomról. A sajtó nemrégiben arról számolt be, hogy Pernambuco államban a Paraszt Ligába tömörült földmüvelők elfoglalták a nagybirtokosok egyes földjeit. Az ország északi részét, ahol gyakori az aszály és az éhinség, az jellemzi, hogy a mezőgazdaságban csaknem hübéri viszonyok uralkodnak. A lap rámutat, hogy noha Braziliában már különböző államcsinyeket hajtottak végre és sokszor megváltozott a rendszer, egyik kormányzat sem nyult hozzá az ország ósdi mezőgazdasági szerkezetéhez. A nyomoruság miatt egyre több paraszt a városokba vándorolt, ahol a proletariátus sorait gyarapitja. Mind jobban terjednek a „favelásnak" nevezett nyomor-negyedek, amelyekben e kisemmizettek összezsufolódnak.

1950 körül Braziliában komoly bajok kerültek felszinre a mezőgazdaságban mutat rá a laptudósító. A nagy kávéültetvényesek, akik Sao Paulo tartomány déli részében kimeritették már a termő talajt, elüldözik a parasztokat földjeikről.

Jelenleg a helyzet kezd megváltozni — irja a laptudósító. A parasztok szervezkedni kezdtek. A pernambucoi Paraszt Liga, az első nagy parasztszervezet rohamos fejlődésnek indult. A nagy kávéültetvényekről ismert Parana dél-braziliai államban „a helyzet a robbanásig feszült."

„A parasztok — irja befejezésül a laptudósító — rájöttek arra, hogy szembeszállhatnak a nagybirtokosokkal, akik el akarják üldözni őket földjeikről."

Uj nyugatnémet támaszpontot létesitenek Franciaország területén

PÁRIZS. A l'Humanité jelentése szerint Corsica francia szigetet a Bundeswehr támaszpontjává alakitják át.

Hivatalosan bejelentették, hogy ghisonacci helység egyik negyedét nyugatnémet repülők foglalják el. Ajaccio kikötőjében pedig rövidesen a nyugatnémet tengerészeti flotta 17 hajója fog horgonyozni. A l'Humanité hozzáfüzi, minthogy a francia hadsereg egy 889.000 főből álló expediciós hadtestet küldött ki „Algéria pacifikálására" a Bundeswehr Nyugat-Európa legfőbb fegyveres erejévé válik.

A Francia Kommunista Párt Politbürójának nyilatkozata

PARIZS. (Agerpres.)

A Francia Kommunista Párt Politbürója január 19-én este nyilatkozatot tett közzé, amely a többi között igy hangzik:

„Rendkivül nagy jelentőségü az Algériai Köztársaság ideiglenes kormányának közleménye, amelyben kijelenti, hogy kész tárgyalásokat folytatni a francia kormánnyal az algériai nép szabad véleménynyilvánitásának feltételeiről".

A közlemény hangsulyozza, hogy az Algériai Köztársaság ideiglenes kormánya — a harcosok és az egész nép kétségbevonhatatlan képviselője — kész alávetni magát az algériai népszavazás utján kinyilvánitott azon óhajának, hogy egymaga döntsön sorsa felett.

„Az ideiglenes kormány azt óhajtja — hangzik a többi között a közlemény — hogy az önrendelkezési jogot a feltétlen méltányosság és őszintesség körülményei között valositsák meg és ezért nem kér mást, mint közös megegyezés alapján kidolgozott reális biztositékokat".

Ezután haladéktalanul meg lehet kezdeni az algériai béke helyreállitására vonatkozó tárgyalásokat.

„A francia államfő és kormánya azonban — amint az a minisztertanács utóbbi nyilatkozatából kitünik — ahelyett, hogy válaszolna az Algériai Köztársaság ideiglenes kormányának javaslatára, továbbra is kétértelmü kijelentéseket tesz és különböző kibuvókhoz folyamodik."

A közlemény hangoztatja, hogy a francia kormány követelései a kapitalista monopoliumok követeléseit tükrözik és egyáltalán nem veszik figyelembe a valóságos helyzetet.

A Francia Kommunista Párt Politbürója rámutat: Csakis az algériai békének tárgyalások utján való megkötéséért sikra szálló összes erők közös akciói kényszerithetik De Gaullet arra, hogy haladéktalanul kezdjen tárgyalásokat az Algériai Köztársaság ideiglenes kormányával, az önrendelkezési jog szavatolásáról.

NÉHÁNY MONDATBAN

MOSZKVA. Az idei első félévben érdekes könyvet adnak ki Moszkvában. A könyv cime: „A Szovjetunió gazdasági élete. Az 1917—1959-es események és tények története". A könyv gazdag tájékoztató és ténybeli anyagot tartalmaz a szocialista gazdaság valamennyi ágának fejlődéséről.

LONDON. Angliában a nők munkabére ma is a férfiak bérének alig felét teszi ki, mutat rá Nagy-Britannia Kommunista Pártjának Londonban megjelentetett „A mai nő" cimü brosurája.

NEW YORK. Chicagó két lakosát, akiket autóbaleset ért, nem fogadták be a kórházba, mert négerek voltak. Másnap mindkettő meghalt.

BRÜSSZEL. Belgiumban 32 napja sztrájkolnak a népellenes „egységes törvény" ellen küzdő dolgozók. A sztrájk tovább folyik a fémiparban, a liegei medence fémfeldolgozó, és széniparában, charleroi vidékén és az ország központjában.

A France Presse jelentése szerint belga politikai körökben mind többen helyeslik azt a gondolatot, hogy határidő előtt oszlassák fel a parlament két kamaráját, noha Eyskens miniszterelnök ellenzi ezt. Általában ugy vélik, hogy az uj parlamenti választásokat az idén tavasszal tartják meg, vagyis egy évvel a jelenlegi parlament meghatalmazásának lejárta előtt.

Kennedy és Eisenhower találkozója

WASHINGTON. (Agerpres).

Január 19-én másodszor találkozott az elnökválasztások óta a Fehér Házban John F. Kennedy, az USA uj elnöke és Dwight J. Eisenhower, a távozó elnök. A megbeszélés több mint két órát tartott. Az USA lelépő kormánya részéről Eisenhoweren kivül a megbeszélésen jelen voltak: Herter külügyminiszter, Anderson pénzügyminiszter és Gates hadügyminiszter.

Az uj Kennedy-kormány részéről a találkozón részt vettek: Rusk, az USA külügyminisztere, McNamara hadügyminiszter és Dillon pénzügyminiszter.

A megbeszélés végén a Fehér Ház közzé tette Eisenhower és Kennedy közös közleményét, amely rámutat, hogy a megbeszélés során Kennedyt és kormányának tagjait „tájékoztatták az Egyesült Államok biztonságára vonatkozó összes kérdésekről".

„A megbeszélés során — mutat rá a közlemény — megvitatták a távol-keleti, afrikai, nyugat-európai és a Karibi-tenger térségének helyzetét".

KÖZPONTI LOTTO

A Központi Lotto 1961 január 20-i húzásán a következő számokat huzták ki: 73, 30, 79, 21, 14, 50, 1, 62, 5, 7.

Napról-napra a tudományban

Nova Herkules 1960

A Szovjetunió Tudományos Akadémiája krimi asztrofizikai intézetének tudományos munkaközössége, Vladimir Novikovnak, a matematikai és fizikai tudományok doktorának vezetésével befejezte a szovjet tudósok által a Herkules csillagképben felfedezett „Nova Herkules—1960" csillag tanulmányozásának első szakaszát.

Az uj csillagról mintegy 120 spektrogrammot (szinképfelvételt) készitettek és ezek alapján már bizonyos következtetéseket lehet levonni a Nova Herkules-1960 szinképére vonatkozólag. (A csillagot még nem nevezték el és ezért egyelőre a konvencionális Nova Herkules 1960 jelzéssel látták el).

Megállapitották, hogy a csillagban bekövetkezett robbanás nyomán olyan hatalmas energia szabadult fel, mint amennyit a Nap körülbelül 100.000 esztendő alatt sugároz szét. Azt is megállapitották, hogy a robbanás alkalmával a csillagról levált felső rétegek mintegy 1800 kilométer másodpercenkénti sebességgel repültek szét. A mérésekből azt a következtetést vonták le, hogy a Nova Herkules—1960 körülbelül 500 milliószor messzebb van Földünktől, mint a Nap. Ez a távolság 4.000 fényévnek felel meg. Ez azt jelenti, hogy a csillag 4000 évvel ezelőtt robbant fel de a robbanás fénye csak most érkezett el hozzánk.

Az eddig gyüjtött megfigyelések alapján tovább folytatják a Nova hőmérsékletével, összetételével és egyébb fizikai jellemzőivel kapcsolatos vizsgálatokat. Mindez segitséget jelent majd a csillagászok számára az ilyen uj csillagok, — ugynevezett Novák — felrobbanását előidéző, valószinüleg termonukleáris folyamatok tanulmányozásában.

Kiküszöbölik a hőnfutás veszélyét

Hőnfutásnak nevezik a vasuti forgalomban azt a veszélyes jelenséget, amikor a csapágy és a tengely közt az olajozás hiánya vagy szennyeződése miatt akkora surlódás keletkezik, hogy a melegfejlődés felizzitja a tengelyt. Ha azt idejében nem veszik észre, és a hőnfutott kocsit nem kapcsolják le, az izzó tengely szilárdsága annyira csökkenhet, hogy tengelytörés támad, és a vonat kisiklik.

A vonatok sebességének fokozása érdekében az ellenőrző állomások egyre távolabb kerültek egymástól. Ennek következtében előfordulhat, hogy a hőnfutás veszélyét nem észlelik. Az ilyen esetek elháritására hőre érzékeny, önmüködő berendezést szerkesztettek. Az ellenőrző állomások közt elterülő utszakasz felénél vagy negyedrészénél a vágány oldalán infravörös sugárzásra (hőre) érzékeny elemeket helyeztek el. Ha ezeket a meghatározott értéknél erősebb infravörös sugárzás éri, akkor jelzőáramkört zárnak, amely vagy a legközelebbi őrháznak, vagy rövidhullámon a mozdonyvezetőnek vészjelzést közvetit.

Fűtőtestek gumiból

Szovjet kutatóknak sikerült olyan gumit előállitaniuk amely bizonyos mértékben vezeti a villamos áramot. Az áram áthaladása közben persze a gumi felmelegszik. Kisérletképpen helyiségek falán alkalmaztak ilyen gumilapokat, s ilymódon sikerült kellemes meleget biztositani.

Amióta oly közel kerültünk az ürrepülés gyakorlati megvalósitásához, tudományos körökben érthető módon megnövekedett az érdeklődés a bolygók, csillagok, naprendszerek iránt. A csillagászat fejlődésének egyik alapvető követelménye a minél tökéletesebb müszerek alkalmazása.

Képünkön a Zeiss müvekben nemrég elkészült hatalmas tükrös távcső látható.

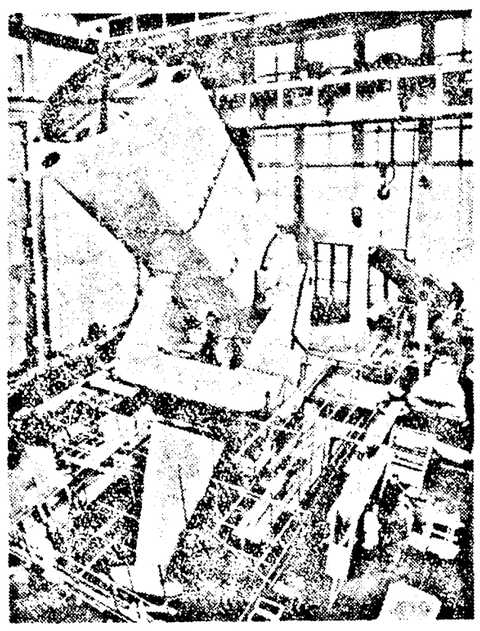

Építőipari készülék

Az épülő gyárakban, metróalagutakban stb. sok tizezer méter kábelt kell a falra erősiteni: ilyenkor csillagvésővel (az egyik végén fogazott acéldarabbal) és nehéz kalapácscsal vésett lyukakba acélcsavarokat cementeznek a konzolok tartására. Hasonló módon erősitik fel a vizvezeték- és egyébb csöveket is. A hires tulai fegyvermüvesek nemrég különleges pisztolyt készitettek, amely ezt a fáradságos munkát megkönnyiti és lerövidi. A munkás a vasbetonpillérhez szoritja a pisztoly csövét, meghuzza a ravaszt, és máris a pillérben van az a vasrud, amelyre később rá-erősitik a konzolt. De a müvelet elvégezhető ugy is, hogy a vasruddal, az un. pecekkel együtt mindjárt a konzol tartóvasát is „átlövik". Ilyen módon egy munkás egy müszak alatt 300 tartóvasat szerelhet fel a vasbetonból, fémből, téglából, salakbetonból vagy egyéb anyagból épitett falra. A pisztoly csőből és a hozzá tartozó tokból, az ütőszeges elsütőszerkezetet tartalmazó agyból, a biztositóberendezésből és cserélhető csővégből áll — ez utóbbi védi a munkást a beton- vagy téglaszilánkoktól. Két cserélhető csövét a rögzitendő pecek nagyságának megfelelően változtatják.

Fantázia, ötlet, izlés, — ezek a szempontok vezetik munkájukban ruhatervezőinket. Különösen a női ruhatervezők adják tanujelét annak, hogy bőven rendelkeznek az emlitett adottságokkal. Egy-egy divatbemutató valóban esemény számba megy, mert a közönség nagyra értékeli a szép, ujvonalu csinos modelleket.

Képünkön: a bukaresti Gh. Gheorghiu-Dej készruhagyár néhány uj, tavaszi modellje.

A kisérleti természettudomány úttöröje

A Béke Világtanács, mint minden esztendőre, 1961-re is több kiváló egyéniségnek, az emberi gondolkodás nagyjainak megünneplését javasolta. Ezen évfordulók között, időrendben, az első helyet Francis Bacon, nagy angol filozófus és természettudós, születésének 400 éves fordulója foglalja el.

Francis Bacon 1561 január 22-én született, előkelő angol családból. Élénk politikai tevékenységet folytatott és egészen a lordkancellári méltóságig vitte. Ez a közéleti tevékenység azonban nem gátolta meg abban, hogy kiterjedt filozófiai és tudományos munkásságot fejtsen ki.

Bacon a nagy tudományos felfedezések korszakában élt, kortársa volt Kepplernek és ugyszólván a szeme láttára születtek meg a természettudomány uj ágai: a csillagászat, a hidrosztatika, a fénytan, az elektromosság és mágnesesség. A nagymüveltségü tudós éles elméje le tudta vonni az uj felfedezésekből adódó következtetéseket és élesen szembefordult az egész középkorban uralkodó és még az ő idejében is hatalmas skolasztikus szemlélettel. Maró gunnyal beszélt a skolasztikának és képviselőinek meddő spekulációiról, tétlen szemlélődéséről.

Szerinte a tudománynak valódi célja, hogy az emberiség életét uj találmányokkal és felfedezésekkel gazdagitsa, hogy az ember uralmát a természet fölött megszilárditsa és ennek az uralomnak a határait mind inkább kiterjessze. Véleménye szerint a természetet csak akkor győzheti le az ember, ha megismeri és tanulmányozza annak törvényeit. Éppen ezért a tudósnak az anyagot kell tanulmányoznia. Bacon materialista bölcseleti szemléletének egyik legfőbb érdeme, hogy az anyagot, a természetet a bölcselet tárgyává nyilvánitotta, ellentétben a skolasztikusokkal, akiknek a bölcselet mindössze eszköz volt a teológia alátámasztására, amelytől Bacon élesen elszigetelte a természettudományokat.

Bacon a természet objektiv kutatását követelte, oly módon, hogy azt ne zavarják meg szubjektiv előitéletek és elferditések. A tudománnyal szemben azt az alapvető követelményt állitotta fel, hogy mindenütt a kutatás gyakorlati jellegének kell érvényesülnie. Az ókori materialistákra hivatkozva a tapasztalat tanulságainak felhasználását ajánlotta. Hires mondása: „... A természet minden helyes magyarázata csakis a megfigyelésen, a megfelelően és kellően alkalmazott kisérleten épülhet fel..." irányt szabott az egész modern természettudomány számára.

Bacon, a kisérleti kutatás harcos hive, állást foglalt a szűklátókörü, korlátolt empirizmussal szemben, mely csupán a tapasztalatot ismeri el a megismerés egyetlen megbizható eszközeként és elveti az elméleti általánositás szerepét. A nagy angol gondolkodó hangsulyozta az elmélet szerepét a tudományban és ennek kialakitásához az indukció módszerét ajánlotta. Azt vallotta, hogy a világ objektiv, a tudattól függetlenül létezik és az érzékelések nem egyebek, mint az érzékekre ható objektiv külső befolyások.

Bacon filozófiai nézeteinek materialista lényege mellett nem hunyhatunk azonban szemet e materializmus korlátoltsága, következetlensége előtt sem. Igy például az anyag tulajdonságait egyszer s mindenkorra adott, változatlan elemeknek tekintette és analitikus módszerének abszolutizálásával kizárta a tudományból az ugyancsak hasznos és szükséges dedukciót.

Ezek és az ehhez hasonló tévedések világnézetéből fakadtak, mely az osztályuralomra törekvő angol polgárság célkitüzéseit tükrözte.

Bacon materializmusának tagadhatatlan korlátai ellenére, joggal nevezhette őt Marx „az angol materializmus atyjának", akinek döntő szerepe volt nemcsak az angol, de az egyetemes filozófia és természettudomány továbbfejlesztésében.

M. M.

Terepjáró vadászkocsi

Egy szenvedélyes vadász olyan járművet épitett, amely a legegyenetlenebb talajon is gyorsabban halad és több terhet bir el mint a ló. A 10 kerekü jármü ugy müködik, mint egy traktor, első két kereke csak akkor jut szerephez, ha a jármü nagyobb akadályokon halad át. A többi nyolc kerék mind egymástól függetlenül müködik, mindegyiket kerékpárlánc hajtja s független felfüggesztésük biztositja, hogy a jármü egyenletesen haladjon a hepehupás talajon is. A kocsi öt lóerős motorja félnapos ut alatt körülbelül 4,5 liter üzemanyagot fogyaszt.

A tîrguşorul-vechi ásatások

A Ploestitől hat kilométernyire lévő Tîrgusorul Vechi község közvetlen közelében régészeti ásatás folyik. Az itt felszinre került leletek nagy érdeklődést váltottak ki a tudósok körében.

A négy év óta folyó ásatások során legalább 30.000 évvel ezelőtti időből származó emberi település nyomaira bukkantak. Ez a tény önmagában véve nem volna rendkivüli, de a leletek arról tanuskodnak, hogy ezen a területen legalább tiz civilizáció váltotta egymást. Az életnek ez a folyamatossága, világos rétegeződése ujabb érdekes adatokat szolgáltat Románia történetéről, az ezen a területen élt népek egymás közti viszonyáról s egyszersmind elősegiti a román nyelv származásának további tanulmányozását.

Az ásatások során felszinre került leletekből következtetni lehet a felső paleolit, a neolit, a bronz és a vaskorszakban élt emberek társadalmi életére. A vaskorszakra esik a rómaiak dáciai hóditása. A XI. Claudia légió által épitett római tábor és a közelében lévő temető maradványai érdekes adatokat szolgáltatnak arról, hogy a római legionáriusok nem igen éltek békében a helyi lakossággal, a szabad dákokkal. Mégis kölcsönös hatást gyakoroltak egymásra. Végül arról is vannak adatok, hogy a római csapatok visszavonultak erről a számukra veszélyesnek bizonyult területről.

Számos leletből bizonyossággal megállapitható, hogy miután a római hadsereg és közigazgatás elhagyta Dáciát, a bennszülött lakosság ott maradt. A népvándorlás által előidézett uj körülmények között folytatta megszokott életét. Az ebből az időből származó adatok alapján megcáfolhatjuk egyes történészeknek azt a feltevését, hogy időszámitásunk első századaiban a gótok özönlötték el ezt a területet. A tîrgusori ásatások ékesszólóan bizonyitják, hogy a gótok bár nagy területen jelentek meg, de csak elszigetelt csoportokban éltek és nem maradtak állandóan egy helyben, hanem tovább vándoroltak. Megtalálták egy avar lovas VI.—VII. századból származó sirját.

Ez a katona a helyi lakossággal vivott harcban esett el. A sir, amilyenhez hasonlót a Kárpátoktól délre még nem találtak, kétségtelenül ujabb adatokkal egésziti ki az avarok történetét.

A III. és IV. századból származó temető — a korabeli temetők közül ez a legnagyobb, amelyet Románia területén találtak — rendkivül bőséges adatokat szolgáltat a román nyelv és a román nép történelmének tanulmányozására.

A leletekből következtetni lehet a hübériség előtti korszakra, a román őskultura első megnyilatkozásaira, a korai és a kialakult feudalizmusra. Ebből a korból származik egy udvarház és három templom, amelyeknek romjait behatóan fogják tanulmányozni.

Emlitésre méltó tény az is, hogy Tîrgusorul helységről Dorum Novum néven először abban a kiváltság-levélben történik emlités, amelyet Mircea cel Bătrîn 1413 augusztus 6-i kelettel adott a brassói lakosságnak.

Az udvarház környékén, ahol az ásatások még csak most kezdődtek, van a még fel nem tárt középkori piactér. Tavaszszal ujra megkezdődnek az ásatások és ezek nyomán Gheorghe Diaconu, az ásatási telep vezetőjének, az Akadémia Régészeti Intézete munkatársának véleménye szerint ujabb, igen érdekes történelmi adatok kerülnek majd felszinre.

Függőlegesen felszálló repülőgép

A Prága melletti repülési kutatóintézet konstruktőrei sikeresen dolgoznak a függőlegesen felszálló repülőgép problémájának megoldásán. A kutatóintézetben már folynak a kisérletek az uj tipusu repülőgép, az ugynevezett konvertoplán modelljével. A 45-60 utasra tervezett turbólégcsavaros gép felépitésében a rendes utasszállitó gépekre hasonlit. A helyből felszállást az teszi lehetővé, hogy a gép szárnyai feszálláskor hidraulikus szerkezet nyomására 90 fokos fordulatot végeznek tengelyük körül, ugyhogy a szárny alatt elhelyezett motorok függőleges, a légcsavarok pedig a helikopter csavarjához hasolóan vizszintes helyzetbe kerülnek.

A szükséges magasság elérése után a pilóta ismét eredeti helyzetébe hozza a gép szárnyait. A leszállás módja ennek a forditottja.

A legújabb tipusú mosógépek

A teljesen automatikusan müködő mosógépek fejlődése során már lyukasztott kártyával vezérelt mosoautomatákat is gyártanak. Ezek, a beépitett fűtéssel és önmüködő mosószeradagolóval ellátott automaták, megszakitás nélküli folyamatban végzik az áztatás, mosás, kifőzés, öblités és száritás munkafázisait, miután a megfelelő kártyát az irányitó résbe bevezették és fedelét lezárták. Ezideig hat különböző mosási eljárásra készitettek kártyákat, különböző szinekkel és különböző lyukasztással az erősebben bepiszkolódott konyharuhák és tarkaruhák, a gyapjuholmik és finom fehérnemük számára, hogy más-más mosóporadagolással és mosásidőtartammal lehessen ezeket kimosni.

TITKÁR - AUTOMATA

Kijevben megkezdődött az első háromezres tétel titkár-automata gyártása. Az automata válaszol a telefonhivásra, magnetofonszalagra felveszi a telefonüzenetet és regisztálja a pontos időt, amelyben a beszélgetés lefolyt. A feljegyzést azután a titkár gazdája bármely telefonon lehallgathatja, ha feltárcsázza azt a számot, amely müködésbe helyezi a magnetofont. Ha az automata titkárral, valamely sürgős rendelkezést, vagy utasitást közölnek, a készülék a hangszóró berendezés segitségével továbbitja azt a vállalat egész munkaközösségének.

AMIT NEM MINDENKI TUD AZ ÓRÁKRÓL

A legrégibb időmutató, amelyről a történelem megemlékezik, Anaximandros görög csillagász napkorongja, az időszámitásunk előtti 525-ik évből. Az inkák és az egyiptomiak szobrok vagy sziklák árnyékának hosszából állapitották meg a nap vagy az év bizonyos szakait, de nem ismerték az órákra beosztott számlapot.

★ Egyes tudósok még manapság is a napot használják fel az időmérésre. Ebben az esetben természetesen nem egy, a napsugarak utjába állitott tárgy árnyékának hosszáról van szó, hanem a napenergiáról, mely fényelektromos cellák segitségével megtölti az óra szerkezetét mozgásba tartó telepet.

★ A Szovjetunió Szlobodszkoj városának muzeumában található óra, amelyet egy Vorobiov nevü ezermester készitett 1824-ben, 136 éve jár megszakitás nélkül (természetesen nem mulasztják el idejében felhuzni).

★ Európa legnagyobb órája a Német Demokratikus Köztársaságbeli Spreetal városkában található, egy 75 méter magas toronyban. Az óra mind a négy számlapjának átmérője 7·7 méter és nyolc mutatója összesen 2300 kilogrammot nyom.

★ A moszkvai egyetem palotájának két szélső tornyán lévő órák négy-négy számlapjának területe egyenként 60 négyzetmétert tesz ki. A nem rozsdásodó acélból készült óramutatók mindegyike 80 kilogrammot nyom. Az órákat héthónaponként automatikusan huzzák fel.

★ Baszov és Prohorov szovjet tudósok, a Szovjetunió Tudományos Akadémiája fizikai intézetének munkatársai egy molekuláris generátor segitségével olyan pontos elektronikus órát készitettek melynél az eltérés 300 esztendő alatt mindössze 1 másodpercet tesz ki. Azt tervezik, hogy az ilyen órákkal felszerelt mesterséges bolygók segitségével igazolni lehet majd az Einstein féle relativitáselmélet egyik tételét, mely szerint az idő folyási sebessége függ a mozgás sebességétől.

★ A nagyváradi tartományi muzeumban érdekes gyüjteményt őriznek a XVI. század második felében készült órákból. A gyüjteményben 20, színaranyból készült, drágakövekkel kirakott darab is található.

Hajlitható vasbeton

Egy tbiliszi tudományos kutatóintézetben 8 mm vastag armocement (ferrocement) lemezből csónakot készitettek. A fánál könnyebb, igen szilárd cementcsónak rövid idő alatt elkészithető.

A görbevonalu, vékonyfalu armocement szerkezetek uj, zsaluzás nélküli technológiáját dolgozták ki az intézetben. Először vibráció alkalmazásával sik félgyártmányokat készitenek és ezeket megszilárdulás előtt a kivánt formára hajlitják. Csőalaku elemek készitése esetén a hajlitást vibrálás segitségével végzik. Ez a módszer vascsövek korrózió védelménél és hőszigetelő réteg csőre való elhelyezésénél is alkalmazható.

Látható a molekula

Szumi ukrajnai városban az elektronikus mikroszkópok gyára megkezdte a kétszázezerszeres nagyitást végző müszerek gyártását.

A mikroszkóp nagy feloldóképessége folytán ma már ellenőrizhetők a polimer vegyületek természetére és tulajdonságaira vonatkozó régebbi elképzelések, mert a nagy molekulák láthatók, és igy tanulmányozhatókká váltak.

Az uj müszert olyan autómatikus berendezéssel látták el, amely gyorsfelvételeket készit a vizsgált anyagban végbemenő változásokról. A mikroszkópot nemcsak a biológiában, a kémiában, hanem a technika több ágában is alkalmazni fogják.

Védőszer a kékpenész ellen

A Német Demokratikus Köztársaságban egy olyan vegyszer elkészitésére törekszenek, amely védelmet nyujt a dohánynövényeket megtámadó kékpenész ellen.

A Drezdai Dohánykutató Intézet közleménye szerint e védőszer gyártása előreláthatóan már a jövő évben megvalósul. Minthogy a kórokozó elháritására előzetes intézkedés szükséges, a zsenge palántákat már a melegágyakban e védőszerrel kell kezelni.

A „tőkés paradicsom" országaiban ez a sorsa a dolgozóknak. Fiatal japán anya a hátán viszi magával a munkába gyermekét, mert nincs kire biznia...

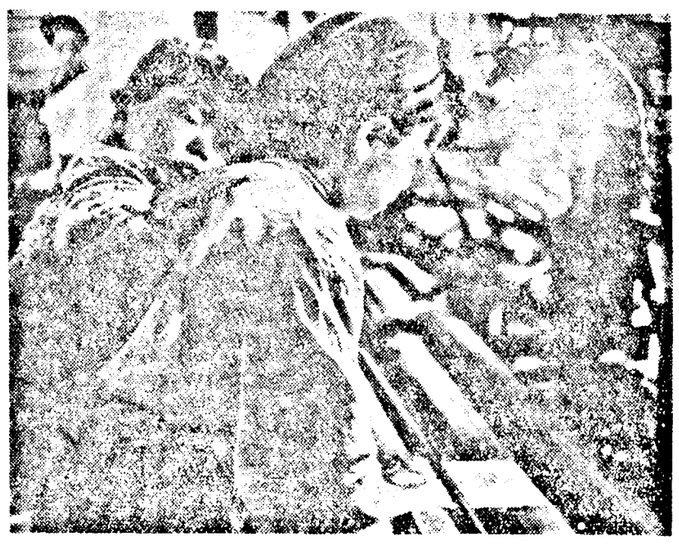

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Karl Liebknecht utca 2—4. szám. Telefon: Szerkesztőség: 30-87, 16-92, 35-69. Kiadóhivatal: 16-92. Nyomda: 30-93, 20-77. Tip. IOIL, Arad.